

DOMOLJUB

Glasilo Jugoslovanske Kmetijske Zveze
z mesečno prilogo „Občinska uprava“.

Izhaja vsako sredo ob 5. uri zjutraj. — Cena mu je 10 Din. na leto.
Za inozemstvo 30 Din.
Posamezne številke se prodajajo po 50 par.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica. — Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Vinska pogodba s Češkoslovaško.

Od 11. do 15. t. m. so se vršila v Belgradu pogajanja s češkoslovaškimi zastopniki radi izvoza naših vin v Češko.

Vsakomur je znano, da prideluje naša država veliko več vina kakor ga rabi sama. Tudi je istina, da je v več pokrajinah izkupiček za vino eden glavnih dohodkov prebivalstva, tako zlasti v Dalmaciji, Štajerski, Dolenjski, v mnogih okrajih Banata in Hrvatske. Večino vinogradov leži na gričih, ki se zaradi svoje brbovitosti in kamenitosti na drug način ne dajo obdelovati.

Zaradi tega je razumljivo, da se vinogradov ne da odpraviti in da moramo gledati prodati naša vina izven države, ker jih doma ni mogoče razpečati.

Od naših mejašev imajo Madžari in Italijani sami dosti vina doma. Avstrijci sicer ne pridelajo za sebe dosti vina, vendar je njihov denar tako propadel, da si še živeža ne morejo dosti nakupiti.

Vpoštev bi prišla zaenkrat edino Češka, ki je še pod Avstrijo jemala naša vina ter ni čuda, da je marsikdo že poizkusil spraviti svoj pridelek na Češko in da so časopisi že večkrat priporočali naši vladi, naj se zavzame za to stvar. Toda do danes se vlada ni ganila in v Češko je odšlo samo nekaj malega najfinejših štajerskih belih vin in pa par vagonov Dalmatina.

Toda pretečni teden smo, kakor že rečeno, naenkrat slišali, da se vrše v Belgradu pogajanja in sedaj že poročajo časopisi, da so Čehi dovolili uvoz 125.000 hl, ali kakor pravijo drugi, 150.000 hl naših vin, za katere bi bilo plačati uvozne carine 420 čeških kron pri hektolitru.

Predno bomo slišali druge podrobnosti pogodbe, ki danes še niso znane, lahko že danes rečemo, da ta pogodba našemu vinogradništvu ne bo veliko koristila. Tudi bi se zmotil, kdor bi mislil, da so se začela pogajanja na željo naše vlade, ki bi hotela zamujeno popraviti. Začetek so napravili Čehi, ki že prodajajo k nam manufakturo, sladkor, stroje itd., pa bi radi odrinili še svoje pivo, ki

ga izdelajo letno v svojih 585 pivovarnah 12 in pol milijonov hektolitrov. Samo tri velike plzenske pivovarne pridelajo toliko piva, kolikor ga rabi vsa češkoslovaška republika, za ostalo pa ne vedo kam ž njm. In res so dosegli pri omenjenih pogajanjih, da bodo smeli zanaprej uvoziti k nam letno 50.000 hl piva proti uvozni carini 250 Din za hektoliter, po drugih vesteh bomo pa uvozili češkega piva — neomejeno — kolikor ga bomo rabili.

Očividno je, da se je napravila s strani naše vlade velika napaka in da bodo imeli pri celi stvari samo Čehi korist.

Kajti pomisliti je treba, da so padle na Češkem vsled dviga češke krone in vsled splošne krize, ki je s tem v zvezi nastala v industriji in v trgovini, cene skoro vsem izdelkom, posebno tistim, ki niso neobhodno potrebni. Danes se dobijo gori 9 do 10 procentna vina za 6 čeških kron, naša vina bi pa plačala več kot toliko samo na uvozni carini in na predvoznih stroških. Poleg tega se popije na Češkem čimdalje manj vina, ki postaja radi visoke uvoznine carine predrago. Prebivalstvo uživa vedno bolj dobro in po ceni češko pivo. Tako je uvozila češka država leta 1920 še 455.678 stotov vina, leta 1921 pa samo še 275.179 stotov, torej za polovico manj. V tekočem letu pa na uvoz vina niti misliti ne bo, kakor zatrjujejo češki listi, in to radi stalnega naraščanja češke krone, radi velikkanske krize in brezdelnosti, ki je radi tega nastala v češkem narodnem gospodarstvu. Njihova vinska letina obeta biti letos izredno dobra in ako bodo Čehi kljub temu kaj zunaj države kupili, se bodo obrnili na Madžarska vina, ki so radi nizkega stanja ogrske krone veliko cenejša od naših, že danes in bodo v bodoče še bolj, ako se bo naš denar še bolj popravil.

Tako pridemo do zaključka, da na Češkem za naša vina ni mesta, ako se ne zniža Češka uvozna carina ter je vsled tega prošli teden sklenjena vinska pogodba za naše vinogradnike brez vsake koristi. Nasprotno, češko uvoženo pivo ne bo delalo konkurence samo našemu domačemu pivu, temveč tudi našemu vinu. Ta pogodba bi prišla prav, da so jo sklenili še pred enim letom, ko so bile cene vinu na

Češkem še visoke, danes so prišli pa že prekasno možje od naše vlade kakor žalibog tudi pri drugih stvareh.

Proti brezverski šoli.

Vernemu človeku mora biti in mu bo tudi brez dvoma v prvi vrsti merodajna o kaki stvari sodba Cerkev same. Zakaj Cerkev Kristusova je namestnica Kristusova. »Kdor Cerkev ne posluša, naj ti bo kakor nevernik in očit en grešnik.« Torej nam mora tudi o brezverski šoli biti pred vsem sodba Cerkev merodajna in zadostna. In kako sodi Cerkev o tej zadevi? Če zasledujemo boj za versko in proti, oziroma brezversko šolo, vidimo, da so papeži — zlasti še vsi zadnji veliki papeži Pij IX., Leon XIII., Pij X. in Benedikt XV. — od prvega početka pa do danes jasno in določno in dosledno obsodili in to ne enkrat, ampak nešteto v različnih izjavah, okrožnicah in pismih, ne le vsak poskus, ampak tudi najbolj tiho namero, da bi se verouk odstranil iz šole. Njih izjave pa so kratko in določno povzete v novo cerkveno postavodajo, ki jo je izdala vernikom Cerkev l. 1918., in te odredbe se glasijo takole:

1. Člen 1113: »Starši imajo strogo dolžnost, da poskrbijo za versko in нравno kakor tudi za telesno in prosvetno vzgojo svojih otrok.

2. Člen 1372: V pouku ne le ničesar ne sme biti, kar bi nasprotovalo katoliški veri in нравnosti, ampak verska in нравna vzgoja mora biti na prvem mestu. Pij IX. je označil stališče veronauka v šoli še jasneje: »V ljudskih šolah mora verski pouk nadvladati ves ostali šolski pouk, tako, da so drugi predmeti pripomočki za verouk.«

3. Člen 1374: Katoliški otroci naj ne posejajo nekatoliških, nevtrajnih, mešanih šol, ki jih namreč pohajajo tudi nekatoliški otroci.

4. Člen 1379: Kjer ni katoliških šol, naj zlasti škof poskrbi, da se ustanove. Verniki naj gotovo po svoji moči pomagajo, da se katoliške šole ustanavljajo in vzdržujejo.

Tako o šoli naša najvišja cerkvena oblast in z njo soglašajo naši škofje, ki so nam ponovno raztolmačili te zahteve Cer-

zve o šoli posebej v pastirskem listu iz lanskega leta, kjer poudarjajo: »Šola mora nadaljevati verski nauk in na tem temelju urediti vso šolsko vzgojo... Ves nauk v šoli mora biti prežet od strahu božjega in verskega duha... S polnim pravom moreš in moraš zahtevati od šole in v šoli tak postopek, postopek, nadahnjjen s sveto vero Jezusovo... Krščanski roditelj! Zato se ne boste čudili nam škofom, vašim pastirjem, da smo takoj dvignili svoj glasen ugovor, ko smo čuli, da se resno namerava vzgajati vaša deca ne v duhu Jezusovem, ampak v duhu sokolskem... In naš škof, kolikokrat so nam že tolmačili v zadnjih pastirskih listih zgorej omenjene zahteve Cerkve o šoli! Postavimo tu sem le par tozadevnih stavkov: »Krščanski starši! Vi imate prirojeno pravico zahtevati, naj bodo šole tako urejene, da bodo krščansko vzgojo otrok nadaljevale in pospeševale. Državna ustava nam mora to prirodno pravico varovati in braniti. Dati vam mora odločilno besedo v šolskih svetih, poskrbeti mora za šolske knjige, ki se strinjajo s sveto vero, izobraziti vam mora katoliško prepričanih in po veri živečih učiteljev... Vi imate dolžnost zahtevati, naj bo v šoli križ, naj otroci pred poukom in po pouku molijo, naj se jim ne ovira prejemanje sv. zakramentov, naj bo učitelj otrokom vzoren zgled vernega, krščanskega življenja. Ali naj se vaši otroci v šoli uče zmot, ali naj se jim v srce zasajajo verski dvomi, mržnja do duhovnov, zaničevanje krščanskega življenja, ali naj jih šola uči razbrzdanosti in brezbožnosti? ...»

Tako torej Cerkev o zahtevah šole; Sedaj pa pogledimo našo ustavo!

1. Člen 12. se glasi: »Nihče ni dolžan sodelovati pri verozakonskih dejanjih, svečanostih, obredih in vajah, razen ob državnih praznikih in svečanostih in kolikor to odredi zakon za osebe, ki so podložne očetovski varstveni in vojaški oblasti.«

Po tej določbi ne more ne učitelj in ne veroučitelj v imenu starišev navajati otrok, da bi se udeleževali nedeljske maše, procesij in svetih zakramentov.

2. Člen 16.: Vse šole morajo dajati pravno vzgojo in razvijati državljansko zavest v duhu narodnega edinstva in verske strpljivosti.

Vzgoja torej ne sme biti več versko-nravna, ampak tako npravna, da ne temelji na veri. Verska strpljivost brez dvoma ne pomeni spoštovanja in ljubezni do drugorodcev, ampak versko brezbriznost.

Dalje določa člen 16.: »Verski pouk se daje po želji roditeljev, odnosno varuhov. Če torej stariši zahtevajo, se učenec oprosti verskega pouka.«

Še dve naredbi ministrstva prosvete! Ena določa, naj se pouk v šoli vrši v sokolskem duhu in naj se vsa šola, učitelji in učenci, služijo sokolstvu.

Druga je odpravila zastopstvo Cerkve v višjem šolskem svetu. Oba duhovnika v višjem šolskem svetu sta samo zastopnika veroučiteljev.

Konec... Kdor bere in pride do sem, naj še enkrat začne od začetka in naj s premislekom bere po vrsti našete zahteve Cerkve in države o šoli in potem naj se resno vpraša: »Ali sem katoličan.« In če si bo odgovoril z da, potem naj se vpraša: »Ali kot katoličan poslušam papeža in škofa?« In če si bo zopet odgovoril z da, potem naj se še enkrat vpraša: »Ali sem kot katoličan tudi poslušal papeža in škofo, kar mi velevali glede šole ali pa sem morda že kaj zamudil in če sem zamudil, ali sem pripravljen v prihodnje zamujeno popraviti? ...« In nič ne dvomim, da bomo rekli vsi: »Marsikaj smo že zamudili. To da v prihodnje bo drugače... Baj za versko šolo je ena najvažnejših zadev verskega katoličana in v ta boj posežem tudi jaz po navodilu Cerkve v časno in večno korist svojih in tujih otrok!«

Poziv staršem in krajnim šolskim svetom.

Svobodomiselno učiteljstvo se je na svojem zborovanju na Bledu odločilo napovedati brezobziren boj verski vzgoji otrok ter z vsemi silami pospeševati brezversko sokolsko vzgojo ter iz šole čim bolj preganjati vse, kar je v zvezi z vero. Katoliškemu ljudstvu je boj usiljen

in sedaj gre zato, ali ostane naš bodoči rod veren in pošten, ali se pogrezne v močvirje brezvere in nenravnosti. Katoliški starši so v svoji vesti dolžni braniti versko vzgojo svojih otrok, zato naj svobodomiselnemu učitelju otroka samo toliko zaupajo in kolikor morajo, otroka takoj pouče, če bo učitelj skušal na ta ali oni način med otroki agitirati za sokolstvo, in naj pazijo, da otrok pride s svobodomiselnim učiteljem samo v šoli v doto.

Višja šolska oblast prepoveduje po šolah krščanski časopis: Slovenski učitelj in usiljuje svobodomiselnega Učiteljskega tovariša. Ker morajo občinarji sami plačevati vse šolske pripomočke, zato je poslalo tajništvo SLS vsem krajnim šolskim svetom, ki so v rokah SLS, sledeči poziv:

Pozivamo vse krajne šolske svete, v katerih imajo pristaši SLS večino, da ne dovolijo nobenega solda za naročanje liberalnih listov, kakor za »Učiteljskega Tovarisa«, Zvonček, Popotnik, Sokolič in drugi. Če bi bil pa kredit že dovoljen, ga v prihodnji seji prekličite. Nadalje priporočamo, da vsi krajni šolski sveti dovolijo in naroče glasilo krščansko mislečega učiteljstva, »Slovenskega Učitelja«. Vsem krajevnim organizacijam SLS naročamo, naj pazijo na to, da bodo vsi naši krajni šolski sveti — in teh je več kot dve tretjini — zgorajšnjo naročilo izpolnili. —

Gospodarski obzornik.

Izvoz našega vina v Češko-slovaško republiko.

Najtežji korak je započet. Imamo dogovorjenih 150.000 hl vina, ki ga smemo tekom enega leta uvoziti v Čehoslovaško. Na nas je sedaj ležeče, da ta dogovor izkoristimo.

Ako bomo čakali s prekrižanimi rokami, da pridejo k nam češki trgovci in vprašajo, če imamo kaj vina na prodaj, bomo dolgo čakali in malo prodali. Tako lahko preteče eno leto in naš izvozni kontingent ostane samo na papirju, neizčrpan. Sedaj je ležeče na naših vinskih trgovcih, da pokažejo, kaj znajo.

Doslej smo žal opažali, da so mnogi do njih razpoloženi za uvoz tujega cenejšega vina k nam, kakor da najdejo naši izborni vinski kapljici odjemalce v tujih krajih.

Mnogo smo zamudili v tem oziru, pa sedaj ne smemo več odlašati. Treba je iti takoj na delo. Seznaniti moramo češke trgovce in češko javnost z našimi izbornimi vini.

Pokazati jim moramo, kaj imamo najboljše in postreči jim kar najbolje in kar najsolidneje, da si zagotovimo trajne in dobre odjemalce. Zato tudi ne smemo prepustiti izvoz vina nesolidni špekulaciji, temveč je potrebno, da stvorimo izvozno združenje naših najboljših in najazilnejših izvoznikov

Treba bode, da si sami ustanovimo v Pragi in drugod v čehoslovaški republici svoje zaloge, ali pa vsaj preskrbimo solidne zastopnike, tako da imamo garancijo, da dobi češka javnost naša vina v roke taka, kot so.

Vse dosedanje izkušnje kajžejo, da so naša vina na češkem trgu v največji meri sposobna za konkurenco.

Izkoristiti moramo ta ugodni položaj v blagor našega vinogradništva. Kot važen korak v tej smeri smatram, da se ponovno snidejo vsi oni, ki se za izvoz naših vin interesirajo.

Kot član komisije, ki je dogovarjala izvozni kontingent vina z delegati češko-slovaške republike, kakor tudi kot poznavalec razmer na češkem vinskem trgu, vabim vse interese, to je vinske trgovce, vinogradnike in tovariše strokovnjake, naj se zanesljivo udeležijo sestanka, ki se bo vršil v nedeljo 1. oktobra ob dveh popoldne v prostorih državne vinarske šole v Mariboru.

Na tem sestanku bom podal interesentom vsa potrebna pojasnila v tej važni zadevi.

B. Skalický.

Gospodarska obvestila.

DAVKI.

o Nove carinske odredbe. Z rešenjem ministrskega sveta z dne 6. t. m. je ukinjena uvozna carina na 1. zelje, ohrovt in kolorabo. zeleni grah, bob, špinačo, paradižnike.

buče in papriko iz točke 1. št. 7. Obče carinske tarife; nadalje na čebulo in česen ter ostale čebule iz točke 2 iste številke; in na krompir iz točke 3 iste številke; 2. na zreli fižol, grah, sočivje in ostalo iz št. 8. Obče carinske tarife; 3. na gosjo in svinjsko mast, topljeno in netopljeno iz št. 66. Obče carinske tarife; 4. na drva za kurjavo, iverje, vejice, klade, panje, korenine in ostali les, ki služi kot gorivo, iz št. 91. Obče car. tarife; na moko vseh vrst žita razun na moko iz rži, stročja in krompirja iz t. l. št. 103. Obče carinske tarife. Nadalje so se odredile sledeče izvozne carine: 1. na žive svinje: do 60 kg 200 Din od komada, preko 60 do 120 kg 1000 Din od komada, preko 120 do 180 kg 2600 Din od komada; 2. na zaklane svinje: do 50 kg teže 300 Din, od 100 kg, preko 50 kg 1400 Din od 100 kg; 3. na sveže in posoljeno svinjsko meso 300 Din od 100 kg. Pripomba 1: Žive svinje, teža do 60 kg, od 60 do 120 kg, od 120 do 180 kg in one preko 180 kg ne smejo biti pri izvozu pomešane druge z drugimi, ker se bo v nasprotnem slučaju za celotno število svinj zaračunila izvozna carina po najvišji postavki. Ako se predloži pismena deklaracija, pa se pri pregledu ugotovi, da so svinje težje, kakor pa so prijavljene, ali pa pomešane s težjimi svinjami, se bo smatralo to za poskus tihotapstva in kazen se bo izrekla po oni vrsti svinj, za katero se plača najvišja carina. Pripomba 2: Kot svinjsko meso se carinijo vsi svinjski deli, izvzemši jetra, srce, pljuča in ledvice, ako je z njih odstranjena mast. — Za meso in ostale dele, kakor jetra, srce, pljuča in ledvice, s katerih mast ni odstranjena, se plača carina 1400 Din za 100 kg. 4. Za mast in slanino se plača 2100 Din od 100 kg. To rešenje je postalo pravomočno dne 9. t. m.

DENAR.

Češkoslovaška je dobila od Avstro-ogrskih banke 40 milijonov zlatih kron, naša država pa 14 milijonov 600 tisoč. To zlato prepeljejo te dni v omenjeni državi.

Italijansko posojilo Avstriji. Italija namerava izplačati Avstriji dodeljeni kredit v znesku 20 milijonov lir v najkrajšem času in sicer prvo polovico takoj te dni.

CENE.

Cene sadja in zelenjave v Novem Sadu za 1 kg. Paradižniki 2 do 6 kron, krompir 3 do 9 K, čebula 10 do 20 K, zelje 5.80 do 6 K, grozdje 10 do 18 K, jabolka 8 do 18 K, hruške 10 do 18 K, slive 10 do 12 K, orehi 34 do 38 K.

Kakovosti in cene suhih češpelj. Letos se je splošno domnevalo, da bodo češplje vsled suše drobne. Kakor poročajo sedaj bosanski listi, so suhe češplje dobre kakovosti in imajo precejšnjo težo. Kakovosti češpelj se namreč presoja po številu komadov v pol kilogramu. Spočetka se je mislilo, da bo prišlo letos na pol kilograma povprečno 110 do 120 komadov, a jih bo prišlo povprečno pod 100. Vsled velike množine sliv so začele tudi cene padati. Izvozniki so popustili v cenah za garnituro d 9.50 na 8.50 Din.

Nove cene železu v Avstriji. Alpska montanska družba je določila nove cene železu z veljavo od 4. t. m. in sicer prvič v zlatih kronah. Cene so sledeče: koksovo surovo železo 55 zlatih kron, polfabrikati donaviškega izvora, med drugim plošče 80, jeklo za fedre 165, železo v palicah 130, male tračnice za jamske železniške tirnice 215 zlatih kron.

Cene sladkorja na Češkoslovaškem. Sladkorju bo določena cena v drobni prodaji 3.50 do 4 Kcs.

Bolgarsko žito in moko, ki bo cenejša od naše, dobi Beograd. Kd moko bo stal 18 kron.

ZIVINA.

Nadomestni živinski semnji se vrše 8. oktobra v Veliki Loki, 12. oktobra v Št. Lovrencu.

Živinski sejem v Mariboru. Na zadnji živinski sejem se je prišlo 553 glav in sicer:

9 konj, 7 bikov, 165 volov 369 krav, 3 teleta. Cene za kilogram žive teže: debeli voli 31 do 36 K, poldebili voli 22 do 30 K, plemenški voli 22 do 35 K, bikji za klanje 25 do 35 K, klavne krave debele 21 do 25 K, plemenške krave 17 do 20 K, krave za klobasarje 13 do 17 K, molzne krave 17 do 23 K, breje 17 do 23 K, mlada živina 22 do 30 K.

PROMET.

Železnica Ormož—Murska Sobota. Poslanca Jugoslovanskega kluba Klekl in Zebot sta danes v železniškem ministrstvu zahtevala, da se gradba železnice Ormož—Ljutomer—Murska Sobota takoj prične. Minister je obljubil, da bo ukrenil vse potrebno, da dobi Prekmurje čimprej prepotrebno zvezo s Štajersko.

Tovarno za popravilo vagonov so otvorili v Smederevu v bivši Srbiji. Ta tovarna, v kateri je zaposlenih nad 1000 delavcev, bo mogla letno popraviti 1000 vagonov. Tovarna še ni popolnoma urejena. Pozneje dobi še topilnico železa, livarno in bo popravljala tudi lokomotive.

RAZNO.

Kmetijska razstava v Zagrebu. Od 17. do 23. septembra t. l. priredi v Zagrebu Hrvatsko-slavonsko gospodarsko društvo veliko razstavo, na kateri bodo razstavljeni konji, govedo, zelenjava, sadje in različna vina. Razstava plemenskih živali bo trajala le od 17. do 19. t. m. in obeta biti najzanimivejši del. Razpisane so nagrade na najlepšega žrebca 10.000 K, plemensko kobilu 10.000 K kakor tudi na najboljšega bika in kravo po 10.000 K. Ker bode gotovo marsikateri našega kmetovalca ta razstava, ki je prva te vrste v Jugoslaviji, zanimala, se obisk najtopleje priporoča. Prometno ministrstvo je dovolilo vsem udeležencem polovično vožnjo v Zagreb in nazaj. Vsak obiskovalec naj si kupi na svoji vstopni železniški postaji cel vzorni listek do Zagreba, tega ne odda pri izhodu na kolodvoru, ker velja, ako je od gospodarskega društva na razstavi potrjen tudi nazaj. (Pri izhodu naj pove, da gre na razstavo.)

Uspeh II. Ljubljanskega velesejma. V naslednjem podamo pregled razstavljalcev in sklenjenih kupcij po panogah: Strojna industrija: kupcij za 31.500 tisoč Din; Kovinski izdelki: 78 razstavljalcev, kupcij za 57 milijonov 870 tisoč Din; Orožje: 3 razstavljalci, kupcij za 2 mil. 340 tisoč Din; Lesna stroka: 58 razstavljalcev, kupcij za 3 milijone 60 tisoč Din; Pohištvo: kupcij za 1 milijon 812 tisoč Din; Godala: 6 razstavljalcev, kupcij za 9 mil. 997 tisoč 200 Din; Živila: 79 razstavljalcev, kupcij za 51 mil. 816 tisoč Din; Orožje: 65 razstavljalcev, kupcij za 8 mil. 296 tisoč Din; Elektrotehnika: 26 razstavljalcev, kupcij za 6 mil. 31 tisoč Din; Montanistika: kupcij za 300 tisoč Din; Usnjarstvo: 45 razstavljalcev, kupcij za 14 mil. 140 tisoč Din; Tekstilna, čipke, perilo: 98 razstavljalcev, kupcij za 46 mil. 356 tisoč Din; Papir, grafika, kartonaža: 43 razstavljalcev, kupcij za 40 mil. 656 tisoč Din; Kemična: 95 razstavljalcev, kupcij za 26 mil. 340 tisoč Din; Poljedelstvo: 22 razstavljalcev, kupcij za 2 mil. 664 tisoč Din; Stavbarstvo: 21 razstavljalcev, kupcij za 840 tisoč Din; Bijouterie, galanter., draguljarstvo: 63 razstavljalcev, kupcij za 7 mil. 908 tisoč Din; Steklo: 23 razstavljalcev, kupcij za 3 mil. 200 tisoč Din; Klobuki, slamniki: 13 razstavljalcev, kupcij za 8 mil. 844 tisoč Din; Avtomobili, dvokolesa: 19 razstavljalcev, kupcij za 8 mil. 820 tisoč Din; — Razstavilo je tornj okoli 800 tsvrk, med njimi 182 inozemskih. Kupcij je bilo sklenjenih v kolikor so razstavljalci dali podatke sejskemu uradu, za 354 mil. 552

tisoč 200 Din. V resnici pa je vsota sklenjenih kupcij veliko večja. Obisk se cenil približno kakor lani. Vsled slabega vremena je bilo manj gledalcev, zato pa tem več kupcev.

Ameriška moka in žito za Dalmacijo in Bosno. Kakor poročajo listi so nabavljene večje množine ameriške moke in žita za Dalmacijo in Bosno.

Suhe gobe. Izredno veliko denarja so letos dobili nabiralci jedilnih gob. Pomladansko vreme je bilo posebno ugodno za rast tega živeža in moramo reči, da so ga tudi vsepovsod prav pridno nabirali. Cenimo, da so ljudje samo v Sloveniji za gobe dobili nad 10 milijonov kron. Ne spominjamo se, da bi pomladi zemlja obrodila tako bogato gob, kakor letos, in vse kaže, da jih bomo imeli jeseni tudi veliko. Zatorej priporočamo, da nabiralci jedilnih gob tudi sedaj grede pridno na delo. Splačalo se jim bo. Na deželi je veliko rodbin obdarovanih z obilico otrok. Naj se le ti tudi lotijo nabiranja. Nudi jim to veliko radosti poleg še večje koristi za domači dobrobit. Seveda je sedaj za sušenje vreme manj ugodno, ker imamo vlažne dneve. Zatorej pa svetujemo, da naj se gobe suše na način, da se tanko narezane nabe-rejo na vrstico in na tej obešijo okoli gorke peči ali nad pečjo. Gobe se posuše v enem ali kvečjemu v dveh dneh. Tako posušene gobe so čedne, obdržijo belo barvo in se dolgo časa ohranijo čiste. Tudi so, če so lepe, do 30 K pri kg več vredne, kakor gobe, s katerimi se ne ravna tako skrbno ter zaostajajo s precejšno razliko po svoji kakovosti za prej naznačenimi.

Sadje v Prekmurju. V Prekmurju je letos posebno dobro obrodilo sadno drevje. Posebno mnogo je jabolk in sliv (češpelj), a se ne peča nikdo tu z izvozom ali pa tozadevno kupčijo na veliko. Opozorjamo veletrgovce s sadjem na ta del naše države, kjer bi se sadje kupilo po ugodni ceni.

Izvoz sena iz Italije je prepovedan.

Sol s kamenjem. Po trgovinah na debelo se prodaja sol, katere je pomešana s zmletim kamenjem, gipsom itd. in se teško najde dobra čista sol. Sedaj preiskaujejo, kdo meša sol.

Vinska razstava v Mariboru. Na obrtni razstavi v Mariboru je razstavilo 80 pridelovalcev vinskih zadrug in vinskih trgovcev okoli 200 raznih vin iz vseh okolišev bivše Štajerske.

Razgled po svetu.

Pomoč v Avstriji.

Potovanje avstrijskega zunanjega ministra dr. Seipla (duhovnika) po Evropi, da izgubi pri drugih državah zanimanje za rešitev Avstrije, je doseglo precejšen uspeh. Vse države se pečajo s avstrijskim vprašanjem in so mnenja, da je treba čim prej pomagati, ker bi propad Avstrije nevarno vplival na celo Evropo, posebno pa na sosedne države. Zato so se zlasti Češkoslovaška, Jugoslavija, Italija in Švica zavzele za čim hitrejšo pomoč, ki jo bodo same izvedle, če bodo druge močnejše države prepočasne. V čem bo ta pomoč obstala, se še posvetojuje. Gotovo pa je, da samo s posojili ne bodo rešili države, ki več porabi kot zasluži in pridelava. Treba bo korenitejših zdravil.

Turčija dviga glavo.

Grki so bili pošteno tepeni. Skoro vsa armada je bila ujeta. Turki se pripravljajo, da prenesejo vojsko iz Azije v Evropo na Balkan v našo neposredno bližino, da bi upostavili svoje cesarstvo tudi v Evropi. Zahtevajo Carigrad samo za se, Odrin in avtonomijo Tracije, ki je sedaj po

grško oblastjo. Bolgarijo srbe prsti, da bi se mačevala nad Grško, pa nima armade ne pare. Jugoslavija in Romunija sta nervozni zaradi turške bližine in govori se, da bomo šli tepečim Grkom pomagati, kar bi bilo zelo neumno. Grki so dobili, kar so iskali. Požretnost nikoli dobro ne stori. Francija vleče s Turčijo, ker turška zmaga pomenja zmanjšanje angleške moči v Aziji, kar Francozi iz vsega srca žele. Radi bi se usedli na njihovo mesto. Angleži dže z Grki, pa jim ne morejo pomagati. Rusi pa hujskajo Turke, naj pridno izrabijo svojo zmago. Balkan je še vedno kotel, v katerem nevarno vre.

Tedenske novice.

Politične.

p Ob veliki udeležbi vsega ljudstva in vseh strank se je vršil 10. t. m. shod SLS v Banjaloki. Poločal je poslanec Škulj. Soglasno je bila sklenjena nezaupnica ministru Puciju.

p Velik shod SLS se je 10. t. m. vršil v Fari pri Kostelu. Poročal je poslanec Škulj. Po shodu se je ustanovila Zveza krošnjarjev, h kateri je takoj pristopilo do 200 članov.

p Shod dr. Korošca. Dne 24. septembra ob 9. uri dopoldne se vrši v Celju v veliki dvorani Narodnega doma shod Slovenske ljudske stranke za sodni okraj Celje in Laško. Spored: Ob 8. uri v župnijski cerkvi sv. maša in pridiga za moše. Pridiga vlč. g. dr. Hohnjec. Ob 9. uri v Narodnem domu shod SLS za celjski in laški okraj. Govorijo: dr. Korošec, posl. Kranje, in dr. Hohnjec. Somišljeniki, pridite!

p Narodna skupščina se sestane dne 10. oktobra.

p Razkol v demokratiški stranki. Shod izobražencev v Zagrebu, kjer so se sešli vsi treznejši liberalni politiki, je razcepil demokratiško stranko na dvoje. Na eni strani Pribežević, ki bi rad vse Slovence in Hrvate utopil v žlici vode, na drugi strani Davidović, predsednik demokratiške stranke, ki želi sporazuma med vsemi tremi plemen. Za zagrebškim shodu se je zahtevala sprememba ustave, vendar ne tako, kot zahtevamo mi — da imamo svoj deželni zbor, ki ima pravico sklepati svoje postave — temveč samo več svobode in samoodločbe v upravi. Za korak pa smo se s tem le približali avtonomiji, kakor jo zahteva SLS.

p Jugoslovanska zajednica se menuje stranka, ki so jo osnovali demokratiški izobraženci na zagrebškem shodu. S tem je razkol v demokratiški stranki dovršen.

p 23 občin slovenskega Prekmurja so mažarski zastopniki pri Društvu narodov zahtevali za Mažarsko. Pa so skoz padli.

p Anglija nas vabi. Anglija bi rada držala celo Azijo v svojih krempljih, kot straža pa ji je Carigrad in morska ožina Dardanele, da ne morejo Rusi blizu. Turki so s svojo zmago nad Grki angleške kremplje precej porezali in ogrožajo stražo ob Carigradu. Sedaj Anglija vabi Jugoslavijo, naj brani Carigrad. — Mi pa pravimo: Carigrad naj tisti brani, ki ima korist od njega. Da bi pa naši fantje za angleške kapitaliste

svojo kri prelivali, nam pa niti v glavo ne pade. Upamo, da je tudi naša vlada takega mnenja.

Domače novice.

d Okrajna Kmetška zveza na Vačah priredi dne 1. oktobra ob sedmih zjutraj po prvi maši na Vačah v prostorih Ljudske posojilnice političen shod. Govornik pride iz Ljubljane. — Isti dan bo shod tudi v Vidergi ob treh popoldne. — Za vse člane Kmetške zveze je udeležba obvezna, vabljeni so vsi somišljeniki, posebno naj se polnoštevilno udeležijo krščanski starši.

d Za pomoč po suši oškodovanim deželam. Poslanec Jugoslovanskega kluba dr. Janko Šimrak je poslal na ministra za socialno politiko in ministra za kmetijstvo interpelacijo, v kateri opisuje težke gospodarske razmere v Hercegovini, Dalmaciji in gornji Hrvatski, ki so nastale vsled hude letošnje suše ter zahteva, naj vlada stori pravočasno odločne korake, da se prepreči katastrofa, ki preti ljudstvu v omenjenih deželah. Enako so zahtevali naši slovenski poslanci za Slovenijo.

d Zoper lakoto. Glavna zadružna zveza v Belgradu, v kateri so včlanjene vse zadružne zveze v naši državi, je imela v Belgradu sestanek vseh članic, da zahtevajo od vlade, naj takoj potom zadružništva začne s prehrano revnih krajev, katerim preti lakota. Ta zahteva z načrtom je bila predložena ministru za socialno skrb in kmetijskemu ministru. Bomo videli, kaj dr. Žerjav in Pucelj znata.

d Draginja pobijajo ministri v svojih sejah v Belgradu. Ker pa sedanji ministri nimajo nobenega respektja, se jih tudi draginja ne boji in se nemoteno in korajžno se naprej dviga.

d Vojaško pismo slovenskim fantom. Iz Niša pišejo naši fantje: »Dovolite, da tudi mi spregovorimo par besedi o našem življenju v daljnji Srbiji. Kot »posilni in sezaj imamo prostost, da gremo lahko v mesto, kadar se nam poljubi. Tu vidimo in slišimo dosti lepega, a še več grdega in nespodobnega. Tukaj je velika nevarnost za mlade fante v dušnem in telesnem oziru. Toda mi ne posnemamo tega; ne gle damo in ne poslušamo, ampak se jekleno držimo tega, kar so nas učile naše dobre in verne matere in naši skrbni dušni pastirji. A žal, da se ne držijo vsi tega. Premnogi se spozabijo in — padejo, padejo globoko v močvirje nenravnosti in drugih grdobi. — Od tovarišev imamo preslišati večkrat kakšno zasmehljivo besedo, toda mi se tudi tega ne ustrašimo. Prepričani smo docela, da je vojaški stan za take fante, kateri niso dobro podkovani v verskih resnicah, v dušno in telesno pogubo. — Fantom, kateri imajo priti kmalu za nami, rečemo samo to: Zdravi se boste poslovali od staršev, bratov in sester, glejte pa tudi na to, da se povsem zdravi vrnete ob dosluženju! Ne dotikajte se zapeljivih vab, katere vam bo morda nudil brezverski in brezsrčni svet, kajti v njih je vaša poguba. — Obenem prejmite od nas pri srčne pozdrave vsi naši starši, sestre, sorodniki ter vsi pošteni fantje in dekletal — Fr. P., M. Z., A. M. — Bog živi!

d Na gospoda delegata ministrstva financ. Piše se nam: Vprašamo delegacijo ministrstva financ v Ljubljani, jeli sme finančna kontrola v civilni obleki službo izvrševati? Vidimo pogosto, da vodja oddelka v Velikih Laščah v civilni obleki v zunanjo službo prihaja.

d Testament kralja Petra so slovesno odprli. Napisan je silno preprosto. Denar zapušča svojim trem otrokom v enakih delih, posestva in hiše v Belgradu sinu Aleksandru, bolnico v Topoli državi in cerkev v Oplencu s posestvi vred vsem svojim otrokom v uživanje s pravico, da so v tej cerkvi pokopani. Na koncu je zapisano: Želim, da ostanejo moji otroci celo življenje složni in v bratski ljubezni.

d Komenda višjemu šolskemu svetu. Učitelj Perkota, ki se poleg drugega razume tudi na nož in ki je dne 29. aprila ob 10. uri vpricho otrok v šoli rekel: »Komendčani so največ barabe!« ste nam poslali zopet na šolo. Ali je res vsak pijanček ali sirovež lahko vzgojitelj naših otrok? Naše potrpežljivosti bo konec! Vsaka sila do vremena. Torej ali — ali...

d Vzoren socialist je Etbin Kristan, socialistični poslanec. Dr. Žerjav ga je postavil za izseljeniškega komisarja v Ameriki ter mu nakazal 10.000 frankov mesečne plače, t. j. 240.000 kron. Vidi se, da socialistični poslanci izbornu skrb za svoje — žepa. Za Antonom je prišel Etbin.

d Letošnji veliki manevri bi se morali vršiti med Dravo in Savo. Vsled protesta naših poslancev bodo odpadli.

d Svobodomiselna grdobija. V Hrastju pri Kranju je neki fant izvršil nasilstvo nad deklico. »Jutro« in »Domovina«, ki jih zadnje čase posebno peče napredek orlovstva, zavpijeta: Orel je. Izkaze se pa, da dotični ni bil nikdar Orel, pač pa je nastopil kot govornik na ustanovnem sestanku šmartinskega — Sokola. Zdravo, lažnivci!

d Občni zbor Orlovke podzveze se bo vršil v nedeljo. Vsak odsek mora biti zastopen.

d Velike lepake iz najfinjšega papirja z 9 povečanimi slikami z brnskega tabora priporočamo za okras našim telovadnicam, dvoranam, hranilnicam in drugim javnim prostorom. Vsak izvod stane 12 din. Ker jih je po pošti težko odposiljati, naj bi se naročila zbrala in zastopniki, ki pridejo v nedeljo na občni zbor Orlovke podzveze, jih lahko vzamejo s sabo.

d Za kočevske krošnjarje! Poslanec Škulj je posredoval v Ljubljani pri ministru trgovine glede pravic krošnjarjev. Dobil je zagotovilo, da se bo milejše postopalo in dovoljevalo krošnjarstvo kot doslej, le pri mlajših se bo oostreje urenilo. Posredoval je tudi pri češkoslovaškem konzulatu, ki mu je obljubil ugoditi prošnji in pod gotovimi pogoji, ki bodo za naše ljudi lahko izvedljivi, dovoljevati našim krošnjarjem potno dovoljenje na Češkoslovaško. — Gotovo lepi uspehi za naše ljudstvo, ki se mu ne dovoli železnica, obenem pa jemlje edin zaslužek v teh krajih, to je krošnjarstvo.

— Dr. Krekova kuharsko-gospodinjska šola pri uršulinkah v Ljubljani. Vsled nepričakovano nastalih težkoč se more na

dr. Krekovi kuharsko-gospodinjki šoli pričeti redni pouk šele 4. oktobra (v sredo); notranje učenke morajo biti na zavodu že 3. oktobra. Toliko na znanje priglajenim. Vodstvo.

d Umrli na Breznici 12. t. m. dekan in častni kanonik Jožef Zupan. Služboval je 47 let v tržaški škofiji in se je po prevratu preselil na Breznico, kjer je živel v pokoju. Mir njegovi blagi duši!

d Slomškova 60letnica. Letos se obhajala 60letnica Slomškove smrti 24. t. m. Na Ponikvi, Slovinskem rojstnem kraju se bo v ta namen priredila v nedeljo, dne 24. t. m. mala slavnost. Dopoldne bo ob 10. uri imel v cerkvi propoved in sv. mašo g. dr. Medved iz Maribora, popoldne ob pol 3. uri se bo pa odkrila obnovljena spominska plošča pred župno cerkvijo na onem orchu, pod katerim je 12letni Slomšek odlično prebil prvo javno šolsko skušnjo. Slavnost se vrši ob vsakem vremenu.

d Ljubljanska porota. Andrej Alič iz Sostrega, star 25 let, je sunil svojo ljubimko 21 letno Marijo Gasperšič z mostu v Ljubljano, kjer bi utonila, če je ne bi došli fantje rešili. Alič je dobil 5 let težke ječe. — Detomirka Frančiška Mezek je dobila tri leta težke ječe. — Hrvat Božidar Mrkonjić, star 21 let, je ukradel nekemu Amerikancu 500 dolarjev. Zato bo sedel 2 leti. — Jožef Kočmur, ki je zapeljal nekega Tomažiča, da je svojemu gospodarju kradel, bo sedel eno leto. — 18letni Jakob Kušar in 16letni Franc Prosen sta dobila vsak eno leto, ker sta uganjala grdobije nad Ivano Škrbina. — 15 mesecev je dobil skladiščnik trdke Lešnjak v Rakeku, Galici, ker je prodal vagon desk in denar zase obdržal. — Detomirka Ana Tacar iz Spod. Gamelnjov je bila obsojena na tri leta težke ječe. — 22letna Neža Gobec iz Zetala je zažgala hišo sosedovemu sinu, ker jo je dvakrat zapeljal in končno povedal, da je ne bo poročil. Obžalovala bo svojo zavoženo mladost 5 let v težki ječi. — 23letni Alojzij Slejko, ki je v Mislicah pri Sežani iz jeze ustrelil učitelja Dominika Marušiča, je bil obsojen na smrt na vešalih.

d Zahvala. V aprilu t. l. me je zadela nesreča in so mi pogorela gospodarska poslopja. S pomočjo zavarovalnice, ki mi jo je takoj popolnoma izplačala Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani, zlasti pa s pomočjo soobčanov in sovaščanov, sorodnikov, prijateljev in znancev sem danes pogorela poslopja že postavil. Zato izrekam tem potom javno zahvalo vsem, ki ste mi v nesreči z dejansko krščansko ljubeznijo kakorkoli pomagali. — Bog povrni vsem stotero! — Suha, 18. septembra 1922. — Josip Umnik.

d Oseba, ki je dne 3. septembra na kolodvoru v St. Vidu nad Ljubljano izgubila mošnjček z denarjem, naj se oglasi z Zavodu na št. II, 401.

d Na sejnu v Račečah se je zgubila rujava denarnica z večjo svoto. Pošten najditelj se prosi, da odda orožniški postaji ali pa župnišču v Račečah.

d Pogreša se Jože Špeh, ki je služil pri 87. pešpolku, 7. stotnija; vjet je bil v Karpatih 22. novembra 1915; zadnjikrat je pisal 5. maja 1917 iz gubernije Tomak, Rusija. Ako bi kateri ujetnik kaj vedel o njem, naj sporoči Antonu Pečovnik, Lučka vas 41, p. Luče pri Ljubnem, Slovenija. Dobi nagrado 20 Din in povrnjene stroške.

d Slovenski fantje v Makedoniji. Bitoli. Mnogo pozdravov pošiljamo vsem znancem in bralcem »Domoljuba«.

Širom domovine.

KANDIJA PRI NOVEM MESTU.

Pravda posojilnice v Kandiji proti bivšim članom načelnstva, je končana s popolno opustitvijo obtožbenec. Kakor znano, je ta posojilnica prešla v ruke samostojnecev in liberalcev. Precej potem so prihajale pritožbe, ki so se slišale že prej zoper prejšnje načelnstvo. Po novomeški okolici so samostojni agenti šepetali ljudem, da je prejšnje načelnstvo hudo oškodovalo posojilnico in da bodo vsi dolžniki posojilnice morali svoje dolgove poplačati v dvojnem znesku. Kakšna razburjenost je nastala med ljudstvom! Na obnem zboru posojilnice, dne 13. marca 1921 se je razpravljalo o teh pritožbah in se je sklenilo iztirjati zgubo od povzročiteljev škode. Obnem se je sklenilo, da se vsi absolutoriji od leta 1914 naprej, dani na obnemih zborih prejšnjemu načelnstvu razveljavijo kot proti pravilom. Enak sklep se je storil na izrednem obnem zboru dne 11. septembra 1921. Obnem zbor si je prilastoval tudi sodne oblasti in sklenilo se je, da se izvoli razsodišče, ki naj zadevo preloži in škodo iztirja. V razsodišče so bili izvoljeni: France Hočevar, nadučitelj v Birčni vasi; Janez Dular, kmet iz Jurke vasi 7; Matko Malevič, mizar v Novem mestu; Janez Udovč, kmet v Regerji vasi in Alojzij Petrič, kmet v Beršljinu in 5 namestnikov. Ta sodni dvor pristnih doktorjev prava naj bi bil torej najvišje sodišče, ki naj krivce obsodi in proti kateri razsodbi bi ne bilo mogoče nobene pritožbe. Sklep občnega zbora se je nanašal vsem bivšim članom načelnstva in se jim ej pozvalo, naj pošljejo svoje ugovore do 1. oktobra 1921 ob 12. uri v pisarno zadruge, ker na poznejše dole ugovore se ne bo oziralo. Pričakovati je bilo za gotovo, da bodo izvoljenistični dvor obtožbenec obsodil. In res. Dne 8. decembra 1921 so poslali peterim članom bivšega načelnstva svoj sodni izrek. Obsojen je bil tudi upokojeni župnik Martin Nemanč, pa so ga naknadno opustili, ker najbrže od njega niso upali povračila. Oproščenih je bilo tudi 5 članov načelnstva. Obsojeni pa so bili na povračilo škode sledeči člani: Kazonik Anton Zlogar, kanonik Jakob Porenta, župnik Anton Smidovnik, župnik Andrej Česenj in gostilničar Josip Zure. Razsodba se glasi: Tožena stranka t. j. zgoraj imenovani bivši člani načelnstva posojilnice v Kandiji so nerazdelno dolžni plačati tožeci stranki posojilnice v Kandiji v 14 dneh pod izvršbo: 1. Prispevek v sanacijski fond Zadružne centrale v znesku 117.143 kron s 5% od 1. januarja 1920 dalje. 2. Razliko vrednosti vojnih posojil za sedaj v znesku 117.874 kron 46 vin. s 5% od 1. januarja 1919 dalje. 3. 5% obresti od 450.000 kron od 1. januarja 1919 dalje. 4. Razlika na obrestih v znesku 80.496 kron 88 vin. s 5% obrestmi od 27. aprila 1921 dalje. 5. Zadružni delež 1000 kron s 5% obrestmi od 28. oktobra 1917 dalje. 6. Odškodnina 50.000 kron s 5% obrestmi od 5. decembra 1921 dalje. 7. Stroške razsodišča v znesku 5000 kron. Zoper to razsodbo ni pritožbe in je razsodba pravomočna in po preteku 14 dni izvršljiva. Tako se glasi razsodba, po kateri bi bili toženi morali plačati blizu pol milijona kron. Toženi in obsojeni pa se ti obsodbi niso uklonili in so se po svojih zastopnikih pritožili na okrožno sodišče v Novem mestu, ki je razsodbo kandijanskega sodišča zavrglo. Razsodišče je potem apeliralo na deželno sodišče v Ljubljani in potem na najvišje sodišče v Zagrebu; oboje je sodbu okrožnega sodišča v Novem mestu potrdilo. S tem je zadeva rešena. Vprašanje je sedaj, kdo bo povrnil škodo, ki jo ima posojilnica od te pravde? Stroški pravde znašajo 60.000 kron. Kdo jih bo trpel? Pravijo, da ni tožila posojilnica, ampak neki konzorci. Pa to ne more biti res. Tožba je bila sklenjena na obnemih zborih posojilnice, torej je ta plačnica stroškov pravde. Načelnstvu posojilnice pa se daje ta-le svet: Skliče naj nemudoma izredni obnem zbor in na zatožno klop naj se posadi tajnik posojilnice France Mrvar in naj se obsodi. Ta je povzročil nepotrebno pravdo — proti kateri je vsakdo svaril, — v družbi s bivšim ravnateljem kmetijske šole na Grmu Vedernjak, ki jo je popihal z Grma. Mrvar pa še gospodari v posojilnici. Pa se te sliši, da mu nekateri člani posojilnice očitajo, da jih je zapeljal. To gibanje bo gotovo rastle, dokler se Mrvar ne

odslovi od tajništva, ker s njim bo sicer izgubila posojilnica še to veljavo, kolikor jo po sedanjih blamaži še ima.

STOPIČE.

Iz vseh krajev Slovenije prinaša »Domoljube« poročila, zato sem se tudi jaz ojnaučil in hočem, da zvedo malo po svetu, kaj se vse godi v Podgorju v lepi stopički lari. Najprej povem, da se mnogo faranov jako veseli »Domoljubac«, ki je po vsebini eden najboljših časnikov za slovenskega kmeta. — Pri nas je sedaj jako občutna suša. Poljski pridelki so jako prizadeti: prečnem ližol, koruza, zelje in tudi ajdi se ne obeta nič dobrega. Trta kaže še precej dobro. Najbolj teška bo s prehrano živine. Vsak posestnik bo moral prodati par glav iz hleva, ker ni zadosti krme. Cene živini pa vsak dan padajo. Tisti, ki pravijo, da se kmetu dobro godi, imajo sedaj lepo priliko vse to opazovati in kmalu bodo drugačnega mnenja. Veliko to za naše ljudstvo so težavne. Poleti krajejo po polju, pozimi jih pa mora ljudstvo preživljati. Mogoče bi v tem oziru kaj pametnega ukrenil g. minister Pucelj? Ljudstvo bi mu bilo hvaležno. Tukajšnje presteve, gasilno društvo je imelo 9. julija blagoslovitev brigadne in veselice. Da se je ob tej priliki veliko storilo za pravni prerod, se pač razume. Čistega dobička so imeli pri tej veselici korog 32.000 K, kateri je namenjen za gasilni dom.

Orlovsko delovanje je ovirala košnja in mlatev. Sedaj se pa člani še bolj udeležujejo telovadbe in sestankov. Tretjega septembra je prišel iz Rima g. dr. Jos. Turk, doma iz vasi Vrdu in ugledne leginove hiše, katera bo dala še dva duhovnika. Eden je že 19 let v Ameriki in deluje kot župnik v mestu San-Francisco. Navzoč je bil pri bratovi novi maši, ki jo je pel 8. septembra v tukajšnji larni cerkvi.

IZ IGA.

Dekaz »resnicoljubnost« Kmetijskega listca je poročilo o zadnjem shodu SMS na Igu. Poročevalec je videl do 800 savadnih samostojnecev, ko je bilo v renici vseh poslušalcev kvečjemu 120, pa še med temi prav mnogo nasprotnega mišljenja.

O velikih dobrotah, ki jih je samostojna napravila za kmeta, kmet ničesar ne ve. Čudno je le, da je kljub vsem Puceljevim dobrotam vedno slabše za kmeta, tako, da poceni prodaja živino, a drago kupuje meso. Zgodil se je na Igu slučaj, da je kupil mesar kravo kg po 8 K, meso pa v istem času prodal po 52 K. Vtis shoda je bil takšen, da je iz shoda se vračajoči samostojneček rekel: »Hudič, take pa nas še nikoli ni nobeden potegnil«.

STARI TRG PRI LOZU.

Kar počenja po naši dolini g. komisar rekvestrirane grašine v Srečniku, g. Nikasinovič, je skoro neverjetno in nemožno. Gotovo misli, da je tam doli kje na Balkanu, kjer govori vsakdo, kar hoče in strahuje ljudi, kakor hoče. Pred kratkim je udarjal po naši splošno priljubljeni in mirni duhovščini, zato je bil tudi obsojen na 10 dni zapore ali 500 Din globe. In ker je sodnik, namestnik našega sodnika, sodil nepristransko, se je g. komisar pritožil na vsiklene sodišče. Zadnjič so prosili grašinski delavci, da naj priboljša plačo, ker je umevno, da mati s 40 krenami in oče s 60 K in več otrok doma ne more shajati. G. komisar je rekel, da naj hodijo raztrgani in bosi, iz ne tako gospodski, češ da tudi v Srbiji bosi hodijo, on pa da plače ne bo zboljšal. Čudno se nam zdi, da nihče ne dobi nikakega lesa iz grašinskih gozdov, zadnjič pa je g. Korle, milijonar, dobil nekaj »vagonov« komisijona. Čudna uprava! Najbolj pa ga bede v oči, da je pri nas toliko Orlov in same mala skupina brezverskega Sokola. Ni dolgo tega, ko je priredil Sokol v naši dolini svoje drugo polumijo. O javni telovadbi ne govorimo, ker je razumljivo, da deset Sokolov in dvanajst Sokolice pri nas ne pomeni nič. Le veselico omenimo, ker se je končala letošnja, kakor tudi lanska, s pijačevanjem in pretopom. Sokoli so nosili 14 dni obvezane glave. Čudno se nam zdi kakaj je sodišče ustavilo tožbo proti njim, ker se na dan razprave vsi doma ostali, boječ se kazni in sramote. To je neumljivo! G. komisarju pa povemo v obraz, naj ne izrablja svoje uradniške oblasti v politične namene. Zato naj ne sprašuje, kdo je Sokol in kdo Orle ter naj ne ukazuje, kdo bo dobil delo in kdo ne, drugače bo okusil, kdo smo mi.

Se nekdo je, ki nastopa po istem vsoru, tudi goreč Sokol, to je g. major, poveljnik obmejnih straž. Pri nas smo že 10 let brez zdravnika. In

veliko ljudi je umrlo radi prekasne zdravniške pomoči. Sedaj je vendar imenovan k nam zdravnik z Vel. Laš. Mestna občina mu je odkazala stanovanje v mestni hiši nad davkarijo, toda g. major se noče umakniti, čeprav mu je občina drugje preskrbela stanovanje. G. major je sam, neženjen in ima 6 sob s kuhinjo, premislite! Pravi da se ne umakne čeprav pridejo s topništvo nad njega. Kdo torej je bolj potreben naši dolini, ali zdravnik ali poveljnik teh Vranglovcev. Krivice, ki se nam rode, ne bomo pozabili. Sicer se pa koleca obračajo in tudi to se bo obrnilo.

BOROVNICA.

6. septembra smo spremili k sadnjemu posadku posestnika Tomaža Šviglja, moža odločno katol. prepričanja, dolgoletnega občinskega odbornika in hranilce ter skrbnega družinskega očeta. Kako priljubljen je bil pri svojih občanah, dokazuje obilna udeležba na njegovih sadnji poti in šatna straža borovniškega orlovskega odsoka s sestavo. Ob iskronih besedah pred gospoda šupnika Strajharja in pretresljivem petju dveh žalestink, je postalo rošno marsikatero oko. — Dobrotni Bog pa naj mu bo za njegov trud bogati

TRŠKA GORA PRI NOVEMESTU.

Šhod na Mali Šmaren se je letos izvršil posem dostojno. Dopadla se nam je ljudska procesija na predvečer. Bandera in Marijine podobice so zavzeli fantje Orli in kongreganisti od fare. — Neč je potekla mirno med molitvami in pevanjem cerkveno-narodnih pesmi božjepotnikov. — Darovanj za cerkvene potrebe se je udeleževalo polhalno veliko moških. — Žeteti je vnaprej, naj bi slasti med sv. opravilom sunaj cerkve prav nič ne prodajali. Metarjic in prav nič ne barantali. Spušenjenkarje, ker to moti paskljivost in pobožnost navzočih.

Romar.

Listek.

Pod krivo jelko.

Povest iz Meternikove dobe.

Spisal t Peter Bohinjec.

(Dalie.)

»Slišal sem,« nadaljuje speč čez nekaj časa Agala, »da se kapitani zelo kosajo, kdo bo bolj proslavil tvojo pelinsedemdesletnico. Fundežkin Gropa se hoče menda najbolj postaviti. V Kriški graščini je izmaknil najlepšega konja, da ga tebi podari.«

»Eh, ta »Mali Gropa« se močno trudi, da bi zasedel prestol Velikega Gropa,« odvrne harambaša, poglavar rokovnjačev. »Ali manjka mu previdnosti. Ni čuda, da je že ves polomljen. Je že res, da je pri nas veliko vredna močna pest, ali če bi ne imeli soli v glavi, bi bilo naše države kmalu konec. In to je, česar Fundež nima.«

»Vranjek res ni močan človek, pač pa zvit. V zvijači ga ne doseže nihče. Zato pa on ni toliko za ro, kolikor za tatvino. Ljudje pravijo, da je magnetičen in da se ga vse prime, kar gre mimo njega. Nekaj pa mi vendar ni všeč pri njem. Vere res mi nimamo dosti, ali imamo jo pa vendar-le. Ali ta Vranjek pa nima vere čisto nič.«

Gropa molči, Agala nadaljuje:

»Oni dan sva sedela v Dupljah pri Lužarju, da nama je čevlje podšil. Pogovarjali smo se marsikaj. Kar pravi Lužarica — menda je njegova teta al ka-li —: Andrejec, ne pozabi Boga in Matere božje! — In kaj je Vranjek odgovoril? Borovci so moj bog in puška je meni mali božjal«

3

»Ah,« odvrne Gropa, »Vranjek je le dražil svojo telo, misli pa ni tako hudo. Saj ga poznam. Maščevalen je, saj veš, in to smo vsi in tudi moramo biti; s tem vladamo, s tem strahujemo. Ali brez vere nismo. Kaj nismo oni dan takoj poslali po duhovnika, ko je bilo treba poslati na oni svet tistega Križana, ki je hotel izdati naše namere?«

Speč molče nadaljuje svojo pot.

Tam izza opekarne v Kamnjaku se prikažeta dva jezdec. Kakor hitro začujeta stopinje, zapiska eden na piščalko, kateri se takoj odzove Grogova piščalka.

V nekaj trenutkih stojita pred velikim Grogom na travniku kranjskega farovža Mali Gropa in njegov brat, Fundežkin Miklavž.

»Harambaša, za pelinsedemdesletni god ti midva podariva ta dva konja. Vredna sta med prijatelji 300 ranškov, midva sva jih dobila zastonj v Kriški graščini. Samo hlapcu, ki je nekaj godel, sva s kunjjo zamašila usta in glavo z maliko omotila.«

»Hvala ti, Fundež, za ta dar. Kar želiš, se ne more zgoditi, kar pa je za tvojo dušo, to se ti bo usreglo.«

Zamišljeno je Mali Gropa zrl za velikim Grogom in Grogovko, ki sta odjahala na lepih konjih proti Udnemu boršlu.

»Težak kruh je tudi naš, Miklavž!«

»Je, je, ljubi moj bratec! Ti preveč strežeš Gropi in ne veš, da tisti dupljanski Vrana pri njem doseže vse, kar hoče.«

»Ali misliš, da bo Gropa svojo Miciko dal Vrani?«

»Kajpadal Gropa hoče na vsak način svojo hčer priženiti v grad!«

»V gradu je Vranjek pač rojen, toda plemenite krvi je v njem ravnololiko, kolikor je v tvoji koži krščanske krvi. Njegov oče se piše Vogelnik in je kupil grad od Smolelov.«

»Ti si preveč odkrit, Gropa, Vranjek pa je zvit kakor kozji rog.«

»E, pustiva to in pojdiva na finiranje (rokovnjaško gostijo). Manjka se žensk. Šenčeva Neža iz Vodice, Šornova Mica iz Lahovč, Brešarjeva Mica iz Mengša, ali pa Šunkarica — saj me vsaka rada vzame, katero je hočem. Tukaj-le po Udnem boršlu se pa ne bom več šlutil okrog žensk. Naj bodo, koder hočejo! Alo, brž greva, saj veš, Gropa ne pozna nobenih šal. Na vsak način pa morava še jutri večer povedati tisti Boltarjevi dekli, kakšen zvest fant je Vranjek, ako mu le Gropa vrže Miciko v njegovo naročje.«

Dračje je zašumelo, govorica se čuje tam od Lukančevega laza. Mali Gropa zažvižga, odzove se piščalka.

»Naši sol Kam gredo zdaj, ko bo že kmalu pelin pel?«

Kar se prikažejo štiri ženske z lonci na hrbtih in okrog pasa.

»O Orogec, mali Orogec, ti si se pa postavil Takega daru ne zmore nas eden, kakor si ga ti dal harambaši.« Tako nagovori malega Gropo dekle visoke, vitke postave in drznega pogleda.

»O Jera Travnova, kdaj te že nisem videl škoda, da nisi moj!«

»Pa sem še lahko, Orogec! Ti boš meril na valje, jaz pa na sežnje, ti boš hruške klatil, jaz pa zvezde.«

»Kam pa, dekleta?«

»Harambaša nas je pognal, da še kaj

zabele preskrbimo za jutri večer. Mi gremo pot pripravljat možakarjem, ki gredo za nami. Jutrnjo noč bo vsak dva želodca pri nesel s seboj, enega svojega, enega na rami. Grogova Micika bo skakala pod krivo jelko čez jarek.«

»Kdo pa bo tako srečen, da bo Micika v naročje prišel?« popraša nalašč Mali Gropa zgovorno Jero.

»Mhe, Grogec, se ti sline cedé. Pa ne boš ti kaše pilal.«

V tem se približajo Tacman, Pograjčev Jaka iz Teneliš in drugi.

»No, dekleta, ali Fundeža tolažite? Gropa, le kar z nami, da kakšno dečlo prislužiš. Miklavž pa tako ne mara zanje. Prav ima. Le poglejte Pograjčev Mino, kako solze pretaka za Polonjekom, ki ga je dal Boltarjev Ožbol tržiskemu Pajku v mrežo. No, Mina, nič ne žaluj Pajkov prsi je mogočen, ali mreže na njegovih ječi so slabe. Fundežkin Tomaž jih dvigne s kovaškim diletom.«

Tako je govoril debeloglavi mladenci s kurjo tace na licu. Drugi molče, Tacman pa nadaljuje:

»Gropa, vajin brat Tomaž podkove pri bija rjavcema, ki sta jih prignala semkaj. Dobro sta gonila, da sta vse podkove pozgubila. Željno vaju pričakuje, ker ima mnogo pozdravov za vaju.«

»Gremo, Tacman, dan se dela,« pozove Pograjčev na odhod.

»Ne boj se, Jakal Naj gredo ljudje listje grabiti. Ženskam se seveda mudi, če hočejo kaj nabrali. Alo, Jera, Neža, Mica, Travnova trojica, ti Mina jih pa vodi, ker so ti znane hiše po Goričah.«

Ženske odidejo na Tacmanovo povelje, moški pa sedejo in pušijo tobak Grosovega Blaža.

Pušili so in dremali, čakajoč jutranje zore.

Zora je prižarela izza gora, gospodinje so zgodaj zakurile za kosilo. Rokovnjačke so obrale vse hiše in nabrale sala in masla. Zadovoljne so se vračale proti Lukančevemu lazu. —

Dobra gospodinja skrbi,

da ima njena hiša pri najmanjših izdatkih vseeno snežnobelo perilo. Zato uporablja ona le MILO z znamko „GAZELA.“

Vajenca od 15 let naprej, močnega, se sprejme. Hrana in stanovanje pri mojstru. IV. ZGONC, mizarstvo, Cerknica 62.

Kupl se: dober sadni MOŠT **HRUŠEVEC,** lep, hudo, velik PES, kratke prodaja pa: spomladanski dlake za na verigo. Nasl.: Iv. Kuralt, valj. mlin Domžale 31

ANTON KUNSTEK

LJUBLJANA „Kopitarjeva ulica 4, priporoča svojo veliko zalogo

usnja in čevljar-skih potrebščin

na drobno in debelo.

Posodo za mošt, vino itd.

dobite, dokler troja zaloga pri tvrdki: **L. AUGUSTIN, Sp. Šiška, Jernejeva ul. 231, od 3.—5. pop.**

Občinski tajnik

šoli službo v Cerkljah na Dolenjskem. Ponudbe je do 1. oktobra poslati na: **JELARŠIČ, župan v Cerkljah na Dolenjskem.** 3926

Kupim orehova DEBLA

popolnoma zdrava, ravna, samo malo grčasta, od 25 cm premera in 2 m dolžine naprej. — Ponudbe na: **P. Higersperger, Celje, Oregorčičeva ulica 3.**

Kupim POSESTVO

kjerkoli v Sloveniji, najrajsi pa v ljubljanski okolici proti Vrhniki, Medvodam ali Grosupljem. Posedstvo naj ima 5—10 oralov skupnega zemljišča, v lepi legi z malo vilo ali čedno kmetsko hišo s pritlikinami. Sedanji lastnik, ako je še mlad, ostane lahko več let v hiši in na posestvu, ako je pa že bolj star, pa tudi lahko do smrti. Ponudbe z navedbo zadnje cene, plačilnimi pogoji in natančnim naslovom pod »Krim 3863« na upravo »Domoljuba« v Ljubljani.

Ponudite fižol, orehe, jabolka

z navedbo množine, vrste in cene na tvrdko **Albin Turk, Ljubljana, Prešernova ulica štev. 48.**

Vreče vseh vrst in velikosti

kupuje in prodaja **ALBIN TURK, Ljubljana, Prešernova ulica 48.** 3903

Vinorejci, sadite izboljšano Šmarnico!

Večje, sočnejše grozdje, boljše vino so prednostil Natančnejša pojasnila (znamka) daje **TRSNICA »VRBANJAK«, ST. ILJ—VELENJE, Štajersko.**

NAPRODAJ JE KRASNO

ARONDIRANO POSESTVO

siša, hlevi, v dobrem stanju. Posedstvo v lepi legi, sestoji iz čez 15 oralov lepega gozda, 12 oralov liv, travnikov, velikega sadonosnika in prikladnega prostora za vinograd. Tik hiše je studenec z izvanredno dobro pitno vodo, katere tudi v najhujši suši ne primanjka. Izrabi se tudi lahko vodna moč. Istotam je naprodaj 500 m² borovih in smrekovih hlobov. — Natančnejše se poizve pri **IVAN PAVLIČ, Oplotnica.** 3436

RAZGLAS.

Pokrajinska uprava je dovolila, da se vrše nadomestni semnji za živino, konje in drugo blago, in sicer dne:

19. septembra v Trebnjem;

3. oktobra v Veliki Loki;

12. oktobra v Št. Lovrencu.

Ker je pri nas dosti in dobre živine, vabimo kupce.

GOSPODARSKI ODBOR

TREBNJE, VEL. LOKA, ŠT. LOVRENC.

HIŠA

s sadnim vrtnom in njivami v bližini Begunj pri Cerkljici se po ugodni ceni proda. — Pojasnila daje An. zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ulica štev. 7. 8816

POZOR!

Cenj. odjemalcem in ostalemu občinstvu naznam, da sem

otvoril novo trgovino

s špecerijskim in mešanim blagom zraven »BEKSELNA« V KRANJU. V zalogi bom imel vedno: belo moko, krušno, koruzno moko, koruzni zdrob, ajdovo moko, kašo, otrobe, koruzo, oves, preše, riž, sladkor, kavo, milo, sol, cikorijski čaj, užgalice, špirit, olje, petrolej itd. Skrbel bom za hitro postrežbo in najnižje cene. — Se vam priporočam z odličnim spoštovanjem

ADOLF KERN V KRANJU.

POZOR!

Oves, FIŽOL, suhe gobe, OREHE in druge dež. pridelke

plača po najvišji ceni:

— **IGNAC TOMC, Moravče.** —

BLUZE, spodnja krila, predpasniki, oprema za novorojenčke se

najceneje kupi pri:

A. ŠINKOVIC nasl. K. SOSS,

LJUBLJANA, Mestni trg štev. 19.

Ko prejmete denar iz Amerike

je Vaša dolžnost, da takoj obvestite o prejemu Vaše sorodnike, ki Vam pošiljajo denar. To je potrebno in važno, da pošiljatelj niso v skrbeh. — Ako imate kake sitnosti pri sprejemanju pošiljk, ki jih Vaši sorodniki pošiljajo skozi druga podjetja, pišite svojim domačim, da naj se pri pošiljanju denarja v domovino poslužijo našega podjetja, ki nudi hitro, točno in najbolj zanesljivo postrežbo. — Ljudska posojilnica v Ljubljani razpošilja vse naše pošiljke na dom prejemnikov hitro in točno. — Naše podjetje je v rokah katoliških mož; zato je dolžnost vsakega zavednega Slovenca, da priporoča svojim domačim v Ameriki, da se naj poslužujejo pri pošiljanju denarja našega podjetja.

Bančni zavod EDINOST

1849-West 22nd Street,

Chicago, Illinois, U. S. A.

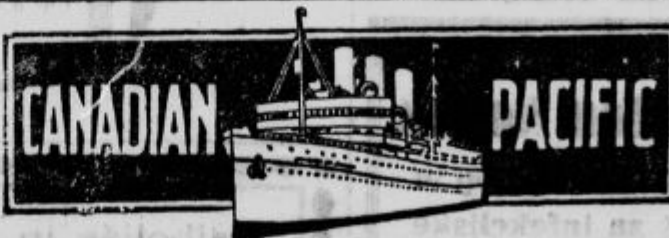
ZASTONJ se ne dobi nikjer, vendar če kupiš v trgovini

F. in J. Goričar, „Pri Ivanki“, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 29

si gotovo prihraniš denar.

Velika izbira zimskega blaga za moške in ženske obleke od K 200— dalje, dobra bela in pisana kotenina od K 68— „ različni barhenti od K 80— „ svileni robci v najfinejših vzorcih od K 260— „ ter velika zaloga odev, cvilha, platna za rjuhe in namizne prte, svilne za obleke v vseh barvah, zimskih jopic in plač, pletov, ogrinjalk in razne narejene obleke po najnižjih cenah.

Največje
transportno
podjetje
sveta

Samo 4 dni
na
odprtem
morju

EVROPA-CANADA-AMERIKA

Najhitrejša in najboljša zveza preko **HAMBURGA, ANTWERPNA in CHERBOURGA** z glasovitimi »EMPRESS« parobrodi na dvojne vijake. — Odhod vsak teden. — Dalnja vprašanja glede voznih cen, odhoda, potniškega vizuma, prtljage, predpisane useljevanja v Canada in Zjed. države daje agencija

CANADIAN PACIFIC, Zagreb, Jurišičeva ul. 30.

Poroč. prstani
Double verižice
Sienske ure
Budilke
Ženske ure
Uhani

Najstarejša trgovina ur, zlatnine in
srebrnine

F. ČUDEN

LJUBLJANA 22, Presernova 1

Zahtevajte ponudbe!

BRATA SEVER POHIŠTVO IN TAPETNIŠKA DELAVNICA

Ljubljana (Kolizej), Gosposvetska c. 13
priporočata spalne in jedilne sobe, pisarniške
oprave, klubske garniture, modroce, kuhinjske
oprave, železne postelje, velike in otroške, vsake
vrste, po nizki dnevni ceni. 3692

BRINJE staro rdeče po 5 K in 8 K, staro
istrsko po 14 K, novo hrvatsko po
12 K nudi trdka I. KNEZ, Ljubljana, Gosposvetska 1

Zaradi preselitve je v **Dobrépoljah** -
Podgorica štev. 6 naprodaj

- lepo posestvo -

v zelo ugodni legi in dobro urejeno. Obsega okrog
25 orolov. Polovica je dobrega gozda, smrekovega
in bukovega, ležečega ob cesti, oziroma dobri poti,
od koder se les s primeroma najnižimi stroški spravi
na železnico. Drugo so travniki in njive. Vse
je dobro obdelano in zagojeno. Vrt je zasajen in
ograjen z mrežo. Travniki zasajeni z drevjem. Hiša
(vila) solidno zidana pred 20 leti, ima 6 sob poleg
drugih prostorov. Svinjaki in hlev je zidano ka-
sneje. Tudi vodnjak je pri hiši. Na željo dobi ku-
pec tudi premočino: krave, prešice, vozove, polj-
sko orodje, mrvo in drugo, da takoj nadalje ob-
ratuje. Gospodarstvo je urejeno za mlekarstvo s
prešičerjo. Kdor hoče svoj denar varno naložiti
in ohraniti ter imeti poleg tega zdravo in udobno
stanovanje, naj se oglasi pri lastniku v Dobrépoljah.

»KORANIT« ASBESTNI ŠKRILJ. TOVARNA KARLOVAC.

NAJBOLJŠA STREHA, NAJBOLJ
TRPEŽNA, NAJCENEJŠA. — PO-
JASNILA DAJE: F. HOČEVAR,
ZIROVNICA NA GORENJSKEM.

Dr. Bogdan Novak

zdravnik, bakteriolog in
specialist za infektivne
bolezni

ordinira od 11. do 12. ure dop. in
od 1. do 4. ure pop., Kersnikova
ulica (Nova ulica) št. 5, I. nadstr.

MASLO KUHANO IN SUROVO KUPI VSAKO MNOŽINO

V. BIZJAK & DRUG

tvornica keksov, Rogaška Slatina.

miši-podgane

stenice-ščurki in vsa gola-
zen mora poginiti o porablja

moja najboljša preizkuš. in splošno hvaljena sredstva
kot: proti poljak. in hišnim mišim 28 K, za podgane
28 K, za ščurke, 30 K, za stenice 28 K, uničev. mo-
ljev 10 in 20 K, proti mrčes. 10 in 20 K, mazilo proti
ušem pri ljudeh in pri živini 10 K, za uši v obleki
in perilu 10 in 20 K, tinkt. proti mrčesuna sadju
in na zelenj. 10 in 20 K, proti mravljam 10 in 20 K.
Preprod. popust. Pošilja po povzetju žavod za eksp:
M. JUNKER, Petrinjska ul. 3, ZAGREB 1.

Hlode, gojzdove, trame, deske in drva

ponudite LESNI DRUŽBI ILIRIJA
Ljubljana, Kralja Petra trg št. 5
pred sodnijo. - Plačujejo se najvišje dnevne cene

NA VELIKO IN MALO!

Pri-
poročamo
za rodbinsko in obrtno rabo, potrebščine za šivilje,
krojače in čevljarje. — Etilno pri: JOSIP
PETELINC, Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 7.

HALO!

Oglejte si dobro in trpežno

usnje, podplate in druge čev-
potrebščine za zimno po konkurenčnih cenah
pri: L. GERKMAN, Karlovska
cesta št. 19, poleg Dolenjskega mostu (pri Ra-
stoharju). 3496

Kakor doma

se počuti na parobrodih United
States Lines med Bremenom,
Cherbourgom in New York-om.
Velike, dobro zračne posamezne
ali skupne sobe, v zvezi z izborna
kuhinjo in vsemi udobnostmi, se
nudijo na teh parobrodih ameri-
kanske vlade.

UNITED STATES LINES

BERLIN W 8, ZAGREB, Viator Konačište,
Unt. d. Linden 1, Mihanovičeva ulica
ter vse večje potovalne pisarne.

Najboljše in najtrpežnejše
manufakt. blago kupite pri
**Oblačilnici za Slo-
venijo v Ljubljani**

Oglejte si naše skladišče!
Prodajalna na drobno je v
Ljubljani, Stritarjeva ul. 3.
Glavno skladišče je v Kresiji
(vhod iz Lingarjeve ul. 1/L.)
Združeno podjetje! - Svoji k svojim!